

SAMENWERKINGS- VERBAND ALS AANJAGER VAN INCLUSIEVER ONDERWIJS

JANUARI 2024

Met de inzet van een inclusiecoördinator en een inclusieteam stimuleert en ondersteunt samenwerkingsverband Amstelland en De Meerlanden scholen om inclusiever onderwijs te ontwikkelen. Inclusiecoördinator Margreet Boermans en directeur van het samenwerkingsverband Frans Jordaán vertellen over deze ontwikkeling en over de rol van het samenwerkingsverband daarbij. "In kleine stapjes werken we aan de grote opdracht om inclusiever onderwijs te realiseren."

Sinds 2020 worden er met ondersteuning van het samenwerkingsverband verschillende pilots uitgevoerd waarin reguliere en speciale scholen met elkaar samenwerken. Een van de eerste pilots is het zogenoemde Plustraject waarin het Amstelveen College en het Altra College Haarlemmermeer (vso) met elkaar samenwerken om uitval of verwijzing naar het speciaal onderwijs te voorkomen. De expertise van het speciaal onderwijs wordt op verschillende manieren ingezet om de ondersteuning van leerlingen op de reguliere school te versterken. Inmiddels zijn er meer scholen in het samenwerkingsverband die plustrajecten uitvoeren. "Dit is vrij eenvoudig te realiseren en vergt geen ingewikkelde constructies," zegt

Jordaán, "het zijn kleine, maar belangrijke stappen in de richting van inclusiever onderwijs. Alle kleine initiatieven maken uiteindelijk tezamen een grote beweging."

INITIATIEVEN

Er zijn meer initiatieven die met ondersteuning van het samenwerkingsverband worden uitgevoerd. Zo is er een pilot die is gericht op een soepele overgang po – vo van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften en is er een initiatief om de overstap van vso-leerlingen naar regulier vo te stimuleren en te begeleiden. In een andere pilot onderzoeken twee scholen of het mogelijk is dat vso-leerlingen in het gebouw van de reguliere school onderwijs kunnen volgen.

Het samenwerkingsverband speelt een aanjagende en ondersteunende rol bij deze initiatieven, vertelt Jordaán. "Ons samenwerkingsverband heeft gekozen voor het schoolmodel, dus in principe zijn de scholen aan zet als het gaat om het realiseren van inclusiever onderwijs. Maar wij willen als samenwerkingsverband meer zijn dan alleen de verdeler van het geld. We zijn een platform voor de ontwikkeling van inclusiever onderwijs, ook omdat we de

verantwoordelijkheid hebben om te zorgen voor een volledig en passend aanbod in de regio. Daarom ondersteunen we initiatieven van scholen die gericht zijn op inclusiever onderwijs. We leveren daartoe expertise en zo mogelijk ook financiële middelen.”

INCLUSIETEAM

Om deze ondersteunende rol van het samenwerkingsverband vorm en inhoud te geven, heeft Jordaan voormalig zorgcoördinator Margreet Boermans aangesteld als ‘inclusiecoördinator’. “We hebben recentelijk een inclusieteam opgezet dat bestaat uit twee orthopedagogen en mijzelf”, vertelt Boermans. “Dat team ondersteunt scholen bij inclusievraagstukken. We bezoeken scholen en we adviseren en begeleiden waar dat nodig of gewenst is. Uitgangspunt is dat we aansluiten bij de vragen van de school. Dus als scholen ergens tegenaan lopen, een knelpunt ervaren of een vraag hebben, kunnen ze ons vragen om mee te denken over mogelijke aanpakken en oplossingen.”

Ook zet Boermans zich ervoor in dat inclusie meer gaat leven op de werkvloer, bij docenten en mentoren. Het samenwerkingsverband wil hiervoor in de nabije toekomst professionaliseringsactiviteiten gaan opzetten, iets dat enigszins gevoelig ligt omdat de scholen in principe zelf verantwoordelijk zijn voor de professionalisering, zegt

Jordaan: “Maar met het oog op de inclusieopdracht voelen wij er ons als samenwerkingsverband ook verantwoordelijk voor dat leraren zich bewust worden van het belang van inclusie en dat zij zich de vereiste competenties eigen maken.”

In de Plustrajectscholen, waar docenten worden gecoacht door collega’s uit het vso, ziet Boermans dat al gebeuren. “Het is mooi om te zien dat dit leidt tot een verandering in de mindset en de houding van docenten. Zij denken veel minder snel aan doorverwijzing naar speciaal onderwijs, omdat ze in de plustrajecten ervaren dat ze veel kunnen doen om leerlingen in het reguliere onderwijs te houden.”

GEZAMENLIJKE OPDRACHT

Als het gaat om de ontwikkeling van inclusiever onderwijs, benadrukken Jordaan en Boermans het belang van samenwerking met andere samenwerkingsverbanden binnen en buiten de eigen regio. “Omdat je allemaal dezelfde opdracht hebt, kun je veel van elkaar leren”, zegt Boermans. “In het ene samenwerkingsverband gebeuren weer andere dingen dan in het andere samenwerkingsverband en de een is verder dan de ander.” “Je hoeft echt niet af te reizen naar IJsland of Portugal om te kijken hoe ze daar inclusie vormgeven”, vult Jordaan aan. “In Nederland gebeurt er namelijk al

heel veel en vaak liggen die initiatieven dichterbij je eigen werkelijkheid.”

In de eigen regio werkt het samenwerkingsverband intensief samen met de samenwerkingsverbanden primair onderwijs, omdat er in het eerste jaar van het vo nog steeds teveel leerlingen afstromen of uitvallen, vertelt Jordaan. “Ook organiseren we samen met de po-samenwerkingsverbanden begin 2024 een grote conferentie over inclusie en zijn we gestart met twee po-vo-werkgroepen die zich buigen over de toekomst van het onderwijs op korte en langere termijn. Wij vinden het heel belangrijk dat we de inclusie-opdracht als een gezamenlijke verantwoordelijkheid zien en dus ook gezamenlijk oppakken.”

MEER INFORMATIE

Margreet Boermans

mboermans@swvam.nl

Samenwerkingsverband Amstelland
en De Meerlanden |

<https://www.swvam.nl>

Frans Jordaan

fjordaan@swvam.nl

Samenwerkingsverband Amstelland
en De Meerlanden |

<https://www.swvam.nl>